



# رسانا

دوشنبه ۱ دی ۱۳۹۹

۲۷۸۶

خبرنامه روزانه سندیکای صنعت برق ایران

آرشیو بولتن روزانه رسانه

درج آگهی در رسانه‌های سندیکا

خدمات بیمه درمان تکمیلی و عمر و حادثه گروهی ویژه  
اعضای سندیکا (۱۴۰۰-۱۳۹۹)



## جای خالی احساس مسئولیت نهادهای دولتی

محرکه اقتصاد و توسعه کشور است، تنگ‌تر شده و تحمل زیان‌های غیرقابل جبران از توان آن خارج است، و اما این درد در صنایع پایین دستی مثل صنعت برق که زیرساختی‌ترین صنعت کشور است، دو چندان بوده و روز به روز بر شدت آن افزوده می‌شود چرا که تدابیر درست و کارشناسی شده برای رفع مشکلات این صنعت اتخاذ نشده است. در گفتگو با مهندس «جمشید بردبار»، مدیر عامل شرکت الکترونیک افزارآزما و رئیس کمیته سازندگان سندیکای صنعت



گفت‌وگوی اختصاصی با جمشید بردبار؛ عضو هیات مدیره و رئیس کمیته سازندگان سندیکای صنعت برق ایران

حیات بنگاه‌های اقتصادی به تولید وابسته است، تولیدی که تامین مواد اولیه آن با بحران‌های ارزی و کرونایی این روزها با چالش‌های زیادی مواجه شده است. در این شرایط عرصه بر بخش خصوصی که موتور

- طرح‌های نیروگاه خورشیدی در استان تهران حمایت می‌شود ..... ۳
- صنعت برق برای کاهش مصرف سوخت نیروگاه‌ها دست به کار شد ..... ۴
- تعدادی از پیشنهادات نمایندگان در کمیسیون انرژی تصویب شد ..... ۴
- چرایی جهش قیمت رمزارزها ..... ۵
- طرح گام، مساله تامین مالی بنگاه‌های تولیدی را مرتفع می‌کند؟ ..... ۶
- افزایش مهلت زمانی برای ترخیص کالا از گمرکات ..... ۷
- اتاق بازرگانی در کمیته تخصصی پتروشیمی صاحب رأی مستقل شد ..... ۷
- صندوق توسعه ملی دیگر به ساخت نیروگاه برق وام نمی‌دهد ..... ۸
- هنری به نام مذاکره! ..... ۹

## برق ایران، به بررسی چالش‌های تامین مواد اولیه در صنعت برق پرداخته‌ایم. مشروح گفتگو را در ادامه می‌خوانید:

از دیدگاه شما مهمترین چالش‌های سازندگان تجهیزات صنعت برق در حوزه تامین مواد اولیه چیست؟

مطالبات انباشت شده، تحریم‌ها، عدم تخصیص ارز، تسهیلات بانکی و پروسه‌های قانونی ثبت سفارش وزارت صمت و تغییر مکرر و متناقض مقررات و بخشنامه‌ها از مهمترین چالش‌هایی است که امروز صنعت برق با آنها دست به گریبان است. روش‌های ناپایدار و متناقض بانک مرکزی و پروسه طولانی و پیچیده تخصیص ارز و ثبت آماری، پروسه‌های پیچیده و زمانبر گمرک، فساد و تبعیض در همه بخش‌ها، مشکلات حمل مواد، سوء استفاده واحدهای بزرگ تولیدی و اولویت دادن به صادرات به جای تامین مواد اولیه واحدهای داخلی و فروش این مواد به قیمت بالا از دیگر مواردی هستند که تولیدکنندگان در تامین مواد اولیه با آنها مواجه شده‌اند. شاید بسیاری از این موارد را بتوان با نظرسنجی و مشورت با بخش خصوصی رفع کرد اما متأسفانه در تهیه قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها نظرات بخش خصوصی استعلام نمی‌شود.

چالش‌های احصا شده در تامین مواد اولیه چه تاثیری بر روند فعالیت و تولید بنگاه‌های اقتصادی داشته است؟

معطل ماندن خط تولید و تعطیلی طولانی مدت، عدم توان برنامه‌ریزی تولید، افزایش چند برابری هزینه بدلیل کار با ۱۰ الی ۲۰ درصد ظرفیت تولید، عدم توان تولید بدلیل کسری یک قطعه و یا یک

بخش تولید، عدم توان اجرای قراردادهای و تعهدات از اصلی‌ترین نتایجی است که از نبود تامین مواد اولیه به بار آمده است. افزایش مداوم نرخ ارز و مواد اولیه نیز پروسه تولید و تحویل را طولانی‌تر کرده است. افزایش میزان سرمایه در گردش و نقدینگی لازم و افزایش هزینه پول و پرداخت بهره بانکی بسیار بیشتر، ضبط ضمانتنامه، تعطیلی و ورشکستگی، بیکار شدن و اخراج پرسنل کارآمد و متخصص و عدم توان جایگزینی پس از گذشت مرحله بحران، افزایش بهای تمام شده در اثر تورم و افزایش قیمت‌ها، پرداخت مالیات ارزش افزوده و دریافت پول در سال بعد از دیگر مشکلاتی است که می‌توان به آنها اشاره کرد.

به نظر شما با وضعیت موجود و با توجه به معضلاتی که صنعت با آنها درگیر است، برای عبور از این چالش‌ها چه باید کرد؟

در اولین قدم قوانین، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها باید با مشورت و نظر مستقیم تولیدکنندگان و تشکل‌های تخصصی بخش خصوصی بازنگری و اصلاح شود و این قوانین حداقل برای دو سال پایداری و ثبات داشته باشد. پرداخت طلب شرکت‌های بخش خصوصی با هزینه دیرکرد و پرداخت تعدیل و تفاوت نرخ ارز و فلز در اولویت بعدی قرار دارد. افزایش پیش پرداخت قراردادهای استفاده از قرارداد خرید و پیمانکاری و مشاوره تیپ جدید، تغییر نگرش و دیدگاه مدیران و مسئولین دولتی در همه سطوح و پایین آمدن از برج عاج و تغییر نگاه از بالا به پیمانکاران و سازندگان نیز باید مورد توجه باشد. اصلاح سیاست خارجی در جهت رفع تحریم‌های ظالمانه، امکان تخصیص بموقع و کافی ارز، ایجاد تسهیلات بانکی کافی و توسعه صادرات نیز محورهایی است که برای رهایی از

چالش‌های ذکر شده باید در دستور کار قرار بگیرد. وضع ممنوعیت‌های تجاری از قبیل بخشنامه‌ها و قوانین وضع شده توسط دولت، چه تاثیری بر تامین مواد اولیه گذاشته است؟

با ممنوعیت‌های تجاری موجود، طراحی مدارهای الکترونیک، نرم‌افزار و ماشین‌آلات خط تولید هزینه بیشتری ایجاد می‌کند، البته این در صورتی است که واحد تولیدی بخش تحقیقات داشته باشد و بتواند تغییرات لازم و قطعات جایگزین را استفاده کند، در غیر اینصورت خط تولید به کلی تعطیل می‌شود. از طرف دیگر وقفه ناگهانی در تهیه مواد اولیه تحریم شده، سبب توقف تولید و عدم توان اجرای قراردادهای در دست شده و ضرر و زیان زیادی به تولیدکننده وارد می‌کند. بعضی از مواد اولیه تحریم شده دیگر قابل استفاده نیستند لذا تهیه قطعات با کیفیت مناسب و انجام تست‌های لازم به سرمایه‌گذاری جدید نیاز دارد و زمانبر است. ما طی چند سال در شرکت الکترونیک افزار آزما با این مسئله مواجه شده‌ایم اما خوشبختانه بخش تحقیقات شرکت با صرف چند ماه زمان، مشکلات را حل کرده است ولی هر بار دچار خسارت زیادی شده‌ایم.

متأسفانه سازمان‌های دولتی مانند توانیر، شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع هیچ توجهی به این مشکلات نکرده و هیچگونه همراهی در جهت زمان بیشتر و جبران خسارت‌ها نمی‌کنند. این نهادها در برخورد با این مسائل خیلی خشک و یکطرفه برخورد کرده و در مقابل مشکلات عدم پرداخت، تاخیر در پرداخت، افزایش نرخ ارز و عدم تعدیل هیچ مسئولیتی برای خود قائل نیستند. علاوه بر اینها، برای هر محصولی که براساس قطعات جدید طراحی می‌شود باید مجدداً تاییدیه کیفیت

شورای ارزیابی اخذ شود که این کار نیز حدود شش ماه زمان می‌خواهد. در واقع ممنوعیت‌های مکرر باعث اختلال در توان برنامه‌ریزی تولید و تحویل، تحمیل هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی، مشکلات پرداختی به فروشندگان خارجی و مشکل در حمل و ترخیص شده است.

با توجه به شرایط موجود آینده شرکت‌های سازنده و افق پیش روی آنها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ در شش ماهه دوم سال جاری چه روزهایی در انتظار این شرکت‌ها خواهد بود؟

متأسفانه دیگر افق دیدی وجود ندارد چرا که با تشدید تحریم‌ها، عدم پرداخت یکساله مطالبات از سوی وزارت نیرو، عدم تخصیص ارز بانک مرکزی، عدم همکاری کارفرمایان و بانک‌ها در تامین سرمایه در گردش و مشکلات ناشی از شیوع ویروس کرونا، ورود مواد اولیه با مشکلات جدی روبرو شده است و نمی‌توان برای آن برنامه‌ریزی حتی چند ماهه کرد. سیاست‌های تایمن مواد اولیه و ارز هفتگی شده و هر روز هم دشوارتر می‌شود. بخشی از مواد اولیه‌ای هم که در گمرک است، علاوه بر عدم وجود نقدینگی جهت پرداخت پول کالا به فروشنده خارجی و پرداخت عوارض گمرکی، به دلیل دستورالعمل‌های موجود مثل کد ثبت آماری توسط بانک مرکزی، قابل ترخیص نیست. تا اصلاحات لازم که بیشتر به آنها اشاره شد، انجام نشود افق دید روشنی وجود نخواهد داشت. اخیراً هم که اپیدمی کووید ۱۹ در جریان رویدادها بسیار تاثیرگذار و تعیین‌کننده بوده و هزینه‌های بیش از ۳۰ درصد به سازندگان تحمیل کرده است. با توجه به تغییراتی که در اقتصاد ایران و جهان در حال رخ دادن است و عدم اطلاع از سیاست‌های اقتصادی و سیاسی پیش رو، هیچ رویدادی قابل پیش‌بینی

سوخت فسیلی صرفه جویی شده و از انتشار گازهای آلاینده جلوگیری می‌شود، همچنین علاوه بر مزایای پدافند غیرعامل در اشتغال‌زایی جوانان منطقه نیز تأثیر خواهد داشت.

تیموری با اشاره به شرایط کرونایی حاکم بر کشور و ارائه خدمات الکترونیکی از طریق اپلیکیشن برق من، سایت شرکت برق و تلفن ۱۲۱ بر لزوم استفاده هرچه بیشتر مشتریان و متقاضیان از خدمات مذکور و عدم مراجعه حضوری به مناطق برق تحت پوشش شرکت تأکید کرد و افزود: هم اکنون ۳۷ خدمت به صورت غیرحضوری به مشتریان ارائه می‌شود.

وی ضمن قدردانی از همکاری مشتریان بخش‌های مختلف برای گذر موفق از دوره اوج مصرف تابستان، گفت: مبلغ ۱۴۹ میلیارد ریال به عنوان پاداش، برای مشتریان مذکور تخصیص داده شد که از این مبلغ ۱۱۴ میلیارد ریال سهم صنایع، ۱۷ میلیارد ریال سهم کشاورزان و ۱۸ میلیارد ریال هم سهم سایر مشتریان است و به حساب بستانکاری آنها منظور خواهد شد.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان تهران با قدردانی از تلاش‌های تمامی همکاران و مشتریانی که در طرح‌های فنی و غیرفنی مدیریت مصرف انرژی در تابستان مشارکت داشتند، گفت: استفاده از مولدهای تولید برق توسط مشتریان دیماندی، قطع برق چاه‌های آب کشاورزی به مدت چهار ساعت در زمان اوج مصرف، عقد تفاهم نامه با مشتریان صنعتی و جابجایی بار مصرفی

آنها به روزهای پنجشنبه و جمعه و همکاری شهرک‌های صنعتی در کاهش ساعات فعالیت خود به مدت چهار ساعت در طی دو روز در هفته در زمان‌های اوج بار، مؤثرترین طرح‌های انجام شده در راستای تأمین برق پایدار برای کلیه مشتریان در فصل تابستان بودند.

تیموری تصریح کرد: مدت زمان مورد نیاز برای مدیریت بار مشتریان و عبور از پیک بار تابستان فقط سه ماه در سال است، یعنی از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریور ماه که خوشبختانه با توجه به شرایط جوی این همکاری امسال از اواخر خردادماه تا ۱۴ مرداد ماه به طول انجامید.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان تهران در بخش دیگری از سخنان خود برگزاری مانورهای جهادی را در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تأثیرگذار توصیف و خاطرنشان کرد: با رفع کانون‌های خطر و استاندارد سازی شبکه‌ها و ایمن سازی تاسیسات، ایمنی جان مشتریان تضمین می‌شود.

وی تصریح کرد: با اصلاح و بهینه سازی تاسیسات و تجهیزات شبکه‌ها ضمن تاب آور کردن آنها، قابلیت اطمینان شبکه‌ها افزایش می‌یابد، تعداد خاموشی‌ها کم می‌شود و در نهایت با تأمین و استمرار برق تحویلی رضایتمندی مشتریان افزایش می‌یابد.

تیموری ضمن تقدیر و تشکر از زحمات شش ساله رحیمیان مدیر سابق منطقه برق پاکدشت با تبریک انتصاب حمیدرضا نادری به عنوان مدیر جدید این منطقه وجود

برق‌های غیرمجاز در این شهرستان را یکی از مهمترین دلایلی دانست که موجب شده تا تلفات انرژی برق در انرژی تحویلی به مشتریان پاکدشتی زیاد باشد.

وی اظهارداشت: تلفات ۱۸ درصدی برق شهرستان پاکدشت نزدیک به دو برابر تلفات انرژی کشور و ۱٫۵ برابر میانگین تلفات انرژی صنعت برق استان است که باید در این خصوص توسط مسئولین و متولیان امر چاره اندیشی شود، زیرا با وجود ساخت و سازهای غیرمجاز و وجود موانع قانونی نمی‌توان انشعاب موقت واگذار کرد.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان تهران چالش اصلی برق استان را عدم تأمین منابع نقدینگی برای تحقق اهداف تبیین شده و اجرای پروژه‌های تعریف شده برشمرد و ادامه داد: در شهرستان پاکدشت ۹۳ درصد از بهای انرژی فروخته شده وصول شده، در صورتی که بایستی این میزان با دریافت قسمتی از بدهی معوقه مشتریان به عدد ۱۰۵ درصد برسد.

تیموری در خاتمه یادآور شد که عدم پرداخت بهای انرژی مصرفی توسط برخی از مشتریان میزان مطالبات این شرکت از مشتریان را به عددی نزدیک به ۵۲۰ میلیارد تومان رسانده است که از این مبلغ بدهی، مشتریان بخش‌های خانگی ۱۱۱ میلیارد تومان، تجاری ۱۳۱ میلیارد تومان، عمومی و ادارات ۹۱ میلیارد تومان، کشاورزان با احتساب آب و آبفا ۱۴۳ میلیارد تومان و مشتریان صنعتی ۴۳ میلیارد تومان را به خود اختصاص داده‌اند.



مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان تهران:

## طرح‌های نیروگاه خورشیدی در استان تهران حمایت می‌شود

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان تهران گفت: گسترش و حمایت از احداث نیروگاه‌های خورشیدی یکی از راهبردهای محوری شرکت توزیع نیروی برق استان تهران در راستای کاهش تلفات و جبران افت ولتاژ شبکه برق است.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، "حاجی رضا تیموری" در حاشیه مراسم تودیع و معارفه مدیرمنطقه برق پاکدشت با اعلام این خبر گفت: با تولید انرژی‌های پاک سالیانه میلیون‌ها مترمکعب



مدیرعامل توانیر در جمع خبرنگاران:

## صنعت برق برای کاهش مصرف سوخت نیروگاه‌ها دست به کار شد / هموطنان با کاهش یک درجه‌ای حرارت محیط به این امر کمک کنند

مدیرعامل توانیر گفت: صنعت برق برای تشویق مردم به کاهش مصرف برق که تاثیر آن در کاهش مصرف سوخت نیروگاه‌ها نمایان می‌شود، مشوق‌هایی را که در تابستان برای مشترکان خانگی اختصاص می‌داد، در زمستان نیز اجرایی می‌کند؛ بر این اساس، مشترکان خانگی در صورتی که مصرف برق خود را کاهش دهند، از مشوق‌های صنعت برق برخوردار خواهند شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو (پاون)، "محمدحسن متولی زاده" در گفت و گوی مجازی با خبرنگاران با اشاره به افزایش مصرف سوخت گاز در زمستان گفت: با توجه به اینکه همواره در روزهای سرد سال، مصرف سوخت گاز افزایش پیدا می‌کند، به‌منظور جلوگیری از ایجاد اختلال در تامین برق کشور به‌ویژه در شرایط کرونایی، صنعت برق به‌منظور صرفه‌جویی، اقداماتی را آغاز کرده و با اجرای طرح

تعدیل روشنایی معابر و اتوبان‌ها، قدمی موثر و با اثرگذاری سریع برداشته است.

وی با بیان این که با بسیج ۱۲۰۰ اکیپ عملیاتی طی چند روز اخیر ۳۲۰ هزار چراغ روشنایی غیرضروری در معابر، بزرگراه‌ها، پارک‌ها و ... خاموش شده است، تصریح کرد: این روند همچنان ادامه خواهد داشت.

متولی زاده تاکید کرد: در کنار این اقدام، گروه‌های اجرایی شرکت‌های گاز و برق در استان‌ها و شهرستان‌ها نیز موظف شده‌اند با مراجعه به ادارات و دستگاه‌های دولتی و عمومی، مصرف برق و گاز آنها را بررسی و در صورت عدم رعایت، برخورد لازم را به‌عمل آورند.

مدیرعامل توانیر در عین حال به نقش موثر مردم در بهینه‌سازی مصرف انرژی نیز اشاره کرد و گفت: در کنار همه فعالیت‌هایی که توسط دستگاه‌های اجرایی انجام می‌شود، حساسیت و همکاری مردم، اصلی اساسی است و نتایج بسیار بهتر و موثرتری خواهد داشت.

وی خاطرنشان کرد: به این منظور، صنعت برق برای تشویق مردم به کاهش مصرف برق که تاثیر آن در کاهش مصرف سوخت نیروگاه‌ها نمایان می‌شود، مشوق‌هایی را که در تابستان برای مشترکان خانگی اختصاص می‌داد، در زمستان نیز اجرایی می‌کند؛ بر این اساس، مشترکان خانگی در صورتی که مصرف برق خود را کاهش دهند، از مشوق‌های صنعت برق برخوردار خواهند شد.

مدیرعامل توانیر خاطرنشان کرد: هموطنان با اقداماتی ساده مانند خاموش کردن لامپ‌های اضافی در منازل و ادارات و کاهش جزیی شعله بخاری و یا کاستن یک درجه دمای محیط، می‌توانند تا ۱۰ درصد مصرف گاز کشور را کاهش دهند که در این صورت با همکاری مردم مشکلی در تامین گاز و برق کشور در روزهای سرد سال به وجود نخواهد آمد.



## تعدادی از پیشنهادات نمایندگان در کمیسیون انرژی تصویب شد

تهران - ایرنا - سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی از تصویب چند پیشنهاد نمایندگان برای بودجه ۱۴۰۰ در این کمیسیون خبر داد.

به گزارش خبرنگار سیاسی ایرنا، مالک شریعتی نیاسر درباره نشست روز یکشنبه کمیسیون انرژی مجلس در جمع خبرنگاران افزود: با توجه به پاسخ رهبر معظم انقلاب به نامه رییس جمهوری، پیشنهاد شد تا سقف یک میلیون بشکه صادرات نفت خام در روز، سهم صندوق توسعه ملی ۲۰ درصد شود و منابع حاصل از صادرات بیش از سقف یک میلیون نیز به صندوق توسعه ملی واریز شود. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد: سررسید مطالبات صندوق توسعه ملی از دولت در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۵/۱۲ میلیارد دلار است که در صورت پرداخت این بدهی، دولت در عمل از فروش روزانه ۸۰۰ هزار بشکه نفت خام در روز درآمد خواهد داشت.

وی به دیگر پیشنهاد اعضای کمیسیون اشاره کرد و افزود: پیشنهاد حذف جز (۲) بند (ب) لایحه بودجه مطرح شد که بر اساس آن دولت مجاز به پیش فروش نفت با اولویت پیش فروش داخلی یا انتشار اوراق مالی است و کف این درآمد بالغ بر ۷۰ هزار میلیارد تومان بود که باتوجه به تعیین سقف یک میلیون بشکه برای فروش نفت عملاً این عدد خیلی بیشتر می‌شود که اما در جلسه امروز کمیسیون با پیشنهاد حذف این بند موافقت شد و پیشنهاد دیگری جایگزین شد.

وی ادامه داد: پیشنهاد دیگری که به تصویب کمیسیون رسید بهره‌مند شدن استان بوشهر از منابع حاصل از سهم فروش گاز به مبلغ ۱۵۰۰ میلیارد تومان بود که در سال ۱۴۰۰ علاوه بر استان بوشهر، استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و جنوب کرمان نیز از این سهم برخوردار خواهد شد.





## چرایی جهش قیمت رمز ارزها

با توجه به اینکه این روزها بازار رمز ارزها داغ شده است و شاهد افزایش قیمت‌ها در این بازار هستیم، یک کارشناس حوزه رمز ارزها ضمن تحلیل علل جهش قیمت بیت کوین در هفته‌های اخیر، مهم‌ترین اثر رشد سرمایه‌گذاری در ارزهای دیجیتال را تضعیف بانک‌های مرکزی دانست و گفت: بانک‌های مرکزی دنیا با گسترش کاربرد رمز ارزها به عنوان حامل ارزش مخالف هستند و صرفاً می‌خواهند از آنها برای بستر پرداخت استفاده کنند تا نقش حاکمیتی خود را حفظ کنند.

به گزارش ایسنا، رمز ارزها نوعی پول دیجیتال هستند که به صورت فیزیکی معامله نمی‌شوند بلکه تنها در بستر فضای مجازی قابلیت معامله دارند و برای خرید و فروش آنلاین مورد استفاده قرار می‌گیرند.

همچنین، این نوع پول‌ها مستقل و بدون وابستگی

به ایسنا توضیح داد: بعد از شیوع ویروس کرونا، دولت‌ها نقدینگی زیادی برای مقابله با رکود جامعه تزریق کردند که منجر به تضعیف ارزش پول‌های ملی شد و زمانی که ارزش پول کاهش پیدا می‌کند، مردم تمایل دارند تا پول خود را تبدیل به دارایی‌های امن مثل طلا و بیت‌کوین کنند.

وی در ادامه با طرح این پرسش که چرا ارزهای دیجیتال در مقایسه با طلا به شکل بی‌سابقه‌ای بازدهی بهتری داشته‌اند، گفت: تا سال گذشته فقط افراد حقیقی وارد بازار رمز ارزها می‌شدند اما حدود یک سال است که پول‌های هوشمند یعنی حجم بسیار بالای سرمایه‌های شرکتی وارد بازار شده که در بالا رفتن قیمت بیت‌کوین تاثیر قابل ملاحظه‌ای داشته است.

### دولت‌ها مخالف خرید و فروش رمز ارزها

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه به طور معمول دولت‌ها با خرید و فروش ارز رمزها مخالف هستند، گفت: دولت‌ها سعی می‌کردند تا معاملات این بازار را محدود کنند، اما با ورود سرمایه‌های کلان شرکتی، عملاً دولت‌ها مجبور می‌شوند، مشروعیت این بازارها را به زودی قبول کنند که همین موضوع سرمایه‌گذاری در رمز ارزها را بیمه می‌کند.

شامخی افزود: در ماه‌های اخیر، بانک‌های معروفی در دنیا خدمات رمز ارزها را نیز به لیست خدمات خود اضافه کرده‌اند. همچنین، بستر پرداخت الکترونیک خرید کالا و خدمات توسعه پیدا کرده و چندین سایت مهم فروش خدمات با استفاده از رمز ارزها

را شروع کرده‌اند. همه اینها در کنار هم، مشروعیت رمز ارزها را بیشتر کرده است که بنابراین طبیعی است که قیمت‌ها در این بازار جهشی شود.

وی در مورد تاثیر شبکه‌های اجتماعی گفت: نکته بعدی نقش شبکه‌های اجتماعی است که فعالان و معامله‌گران مشهور بازار بیت کوین از این فضا استفاده و تلاش کردند که مردم را با این حوزه آشنا کنند. رشد ناگهانی هفته اخیر تا حد زیادی از همین موضوع ناشی شده است.

### تضعیف بانک‌های مرکزی با رشد سرمایه گذاری در ارزهای دیجیتال

شامخی مهم‌ترین اثر رشد سرمایه‌گذاری در ارزهای دیجیتال را تضعیف بانک‌های مرکزی دانست و گفت: بانک‌های مرکزی دنیا با گسترش کاربرد رمز ارزها به عنوان حامل ارزش مخالف هستند و صرفاً می‌خواهند از آنها به عنوان بستر پرداخت استفاده کنند تا نقش حاکمیتی خود را حفظ کنند.

این کارشناس رمز ارزها در پایان سخنانش خاطرنشان کرد: چه بانک‌های مرکزی قبول کنند و چه نکنند، مردم دنیا این پول‌های رمز شده را ارزشمند می‌دانند. علاوه بر این، خیلی از سایت‌های معتبر دنیا نیز با بیت کوین و سایر رمز ارزها خدمات خود را می‌فروشند که نشان می‌دهد آنها هم این پول‌ها را حامل ارزش می‌دانند. اکنون در بستر سیستم‌های مالی متمرکز هم امکان ارائه خدمات مالی مانند وام‌دهی، فروش بیمه فراهم شده است و اساساً بانک‌های مرکزی امکان قاعده‌گذاری برای آنها را ندارند.

جلسات کمیسیون های تخصصی اتاق تهران به صورت مجازی (آنلاین) برگزار می شود



کمیسیون  
بازار پول و سرمایه

سی و دومین نشست کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران برگزار شد

طرح گام، مساله تامین مالی  
بنگاه های تولیدی را مرتفع  
می کند؟

اعضای کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران در سی و دومین نشست خود، طرح گواهی اعتبار مولد گام را که برای تامین اعتبار واحدهای تولیدی به تصویب رسیده است، مورد بررسی قرار دادند. اعضای این کمیسیون در عین حال نیم نگاهی نیز به لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ داشتند؛ به اعتقاد آنها در آمدها و هزینه های مندرج در لایحه دولت، غیر واقعی است و گنجانده شدن این ارقام در این لایحه به رانت و فساد بیشتر دامن می زند.

در ابتدای نشست سی و دوم کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران و پیش از دستور جلسه

اصلی این نشست، بودجه سال ۱۴۰۰ مورد نقد و بررسی قرار گرفت. فریال مستوفی، رئیس این کمیسیون با بیان اینکه لایحه بودجه، با نوعی خوش بینی غیرعادی تدوین شده، ادامه داد: دولت چگونه تصور کرده است که ۲،۳ میلیون بشکه نفت در سال آینده به فروش خواهد رفت؟ در واقع علاوه بر تحریم ها، به دلیل شیوع کرونا، تقاضا برای نفت در جهان کاهش یافته است.

مستوفی با بیان اینکه پیش بینی می شود بودجه سال ۱۴۰۰ با دست کم ۳۲۰ هزار میلیارد تومان کسری، مواجه باشد، گفت: نکته دیگری که وجود دارد این است که اگر ایران بتواند ۲،۳ میلیون بشکه نفت بفروشد، عرضه افزایش یافته و قیمت نفت کاهش می یابد و در این صورت، درآمدهای پیش بینی شده محقق نخواهد شد. همچنین قرار بود، دولت کوچک شود اما در این لایحه می بینیم که حجم دولت در حال افزوده شدن است. به نظر می رسد بخش هایی از لایحه بودجه ۱۴۰۰ بسیار

انبساطی تنظیم شده که امیدواریم توسط دولت و مجلس در زمان بررسی و تصویب در آن تجدیدنظر صورت بگیرد.

محمدرضا نجفی منش، از اعضای این کمیسیون نیز به غیرواقعی بودن نرخ ارز در بودجه سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و گفت: تعیین نرخ ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومانی در بودجه، تکرار اشتباهات گذشته است. نرخ ارز را باید بازار تعیین کند. تعیین نرخ غیر واقعی، جز رانت و فساد عایدی دیگری ندارد. دولت می تواند نرخ را آزاد بگذارد و به افشار آسیب پذیر یارانه نقدی پرداخت کند. همان طور که اشاره شد اثری از کوچک شدن دولت در لایحه دیده نمی شود.

رضا پدیدار دیگر عضو این کمیسیون افزود: مساله این است که در این لایحه به تولید و اشتغال توجهی نشده است. دو منبع درآمدی در این لایحه با خوش خیالی تعیین شده است. در حالی فروش روزانه ۲،۳ میلیون بشکه نفت برای سال آینده، پیش بینی شده که کارشناسان اعلام کرده اند به دلیل توقف تولید، چنین ظرفیتی برای تولید وجود ندارد و در فاز اول بیش از یک میلیون بشکه نمی توان تولید کرد و فروخت.

پدیدار با بیان اینکه افزایش فروش نفت در سال آینده، غیرواقع بینانه است، افزود: حتی با وجود رفع همه تحریم ها، بازگشت ایران به تصویری که از بازارهای قدیمی نفت وجود دارد، ممکن نیست. همچنین مشخص نیست دولت چه برنامه ای برای تولید دارد و چگونه قرار است اقتصاد را از رکود تومی خارج کند.

عباس آرگون، نایب رئیس این کمیسیون هم با اشاره به اینکه لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ با حدود ۳۲۰ هزار میلیارد تومان کسری تدوین شده است، ادامه داد: یکی از نکات این لایحه، رقم بالایی است

که برای فروش اوراق بدهی در نظر گرفته شده. در حالی که امسال که شرایط بازار سرمایه مساعد بود، این میزان اوراق به فروش نرفت. از طرفی اگر این لایحه با این مفاد به تصویب برسد، تورم بالایی در انتظار اقتصاد ایران خواهد بود.

طرحی برای تامین مالی زنجیره تولید

در ادامه این جلسه، دستور اصلی این نشست، بررسی طرح گام در دستور کار قرار گرفت. بر اساس آنچه در رسانه ها منتشر شده، در قالب طرح گام قرار است تولیدکنندگان به بانک ها معرفی و با تضمین بانک گواهی اعتبار دریافت کنند که به این ترتیب در زنجیره ارزش، اوراق بهادار جای پول نقد را می گیرد. بر اساس این دستور العمل که در جلسه اخیر شورای پول و اعتبار به تصویب رسیده است، با بهره مندی از ظرفیت بخش خصوصی کشور که در قالب زنجیره های تامین تولید قرار دارند و با برخورداری از ضمانت بانک ها و موسسات اعتباری زمینه تامین منابع مورد نیاز سرمایه در گردش فراهم می شود. همچنین گواهی اعتبار مولد به عنوان ابزاری بازار محور و با قابلیت نقل و انتقال در بازارهای پول و سرمایه در کنار سایر ابزارهای موجود، تسهیلات جدیدی را برای تامین اعتبار بنگاه ها و رونق تولید فراهم می کند.

مستوفی در این باره گفت: طرح گام در شورای عالی پول و اعتبار برای تامین مالی بنگاه ها به تصویب رسیده است. این روش تامین مالی بازار محور بوده و هدف آن است که این طرح قابلیت شبه ضمانت نامه را داشته باشد. در این طرح همچنین، بانک به عنوان واسطه ای میان خریدار و فروشنده خواهد بود.

سازوکار اوراق گام چگونه است؟

در ادامه این جلسه، مصطفی بهشتی روی، عضو

تقویت کرسی بخش خصوصی در تصمیم‌سازی‌های بازارپتروشیمی

## اتاق بازرگانی در کمیته تخصصی پتروشیمی صاحب رأی مستقل شد

در تازه‌ترین مصوبات کمیته تخصصی پتروشیمی ستاد تنظیم بازار، اتاق بازرگانی و اتاق تعاون هر کدام صاحب یک رأی مستقل شدند.

بر اساس مصوبه چهل‌ونهمین جلسه کمیته تخصصی پتروشیمی ستاد تنظیم بازار، اتاق بازرگانی و اتاق تعاون هر یک، صاحب یک رأی مستقل شدند. تا پیش از این اتاق بازرگانی تنها نیمی از یک حق رأی را در این کمیته در اختیار داشت. به این ترتیب، دو برابر شدن حق رأی اتاق بازرگانی در کمیته پتروشیمی ستاد تنظیم بازار از افزایش محسوس اثرگذاری اتاق بازرگانی در تنظیم بازار محصولات پتروشیمی حکایت دارد.

سعید ترکمان، رئیس هیات مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر ایران به عنوان نماینده اتاق بازرگانی در کمیته پتروشیمی در گفت‌وگو با روابط عمومی اتاق تهران، با اعلام این خبر گفت: با توجه به حمایت‌های اتاق بازرگانی ایران و تهران و پیگیری‌های مستمر و نامه‌نگاری‌های گسترده‌ای که در این ارتباط صورت گرفت، در آخرین جلسه کمیته پتروشیمی ستاد تنظیم بازار، حق رأی اتاق بازرگانی به یک رأی واحد افزایش یافت و به این ترتیب، توانمندی اتاق بازرگانی در تصمیم‌سازی‌ها در این کمیته به دو برابر افزایش یافت.

به گفته ترکمان، این تصمیم در متن دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی گنجانده شده‌است و تا زمانی که این دستورالعمل ملاک

اعتراض و انتقاد اتاق بازرگانی تهران و فعالان بخش خصوصی به اخلاف پیش آمده در فرآیند واردات و تامین مواد اولیه واحدهای تولیدی، سرانجام منجر به صدور بخشنامه دیگری از سوی بانک مرکزی و اصلاح برخی مهلت‌های مقرر برای ورود کالا به کشور شد.

بر اساس این بخشنامه، مهلت ورود کالاهای اساسی و ضروری مشمول دریافت ارز رسمی، از تاریخ صدور حواله ارزی تا ترخیص کالا به مدت حداکثر ۳ ماه تعیین شد.

همچنین مهلت ورود ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید که نیاز به طول دوره ساخت دارند، حداکثر ۱۸ ماه از زمان تامین ارز تا ترخیص کالا تعیین شد.

بانک مرکزی بر مبنای این بخشنامه، مهلت ورود سایر کالاها اعم از مواد اولیه تولید، کالاهای واسطه‌ای و قطعات خطوط تولید، دارو و تجهیزات پزشکی و ... را از زمان تامین ارز تا ترخیص کالا برای واحدهای تجاری حداکثر ۶ ماه و برای واحدهای تولیدی حداکثر ۸ ماه تعیین کرد.

بر اساس بند دیگری از این بخشنامه، مهلت ورود کالا برای حواله‌های ارزی قبل از ابلاغ این نامه عمومی در صورت عدم ارائه اسناد حمل تا تاریخ مذکور، حداکثر به اندازه مهلت‌های مقرر در این نامه محدود می‌شود و برای آن دسته از حواله‌های ارزی صادر شده که تا پایان مهلت ترخیص کالا و ارائه پروانه گمرکی، زمان کمتری از مهلت‌های فوق‌الذکر باقی مانده‌است، آن بانک مکلف است ضمت ابلاغ موضوع به واردکننده و متعاقبا اخذ تعهد از وی برای ترخیص کالا در مهلت باقی مانده، نسبت به پیگیری موضوع اقدامات لازم را به عمل آورد.

کالا پس از ارائه اسناد را اصلاح و مدت زمان بیشتری در نظر گرفت.

پس از آنکه بانک مرکزی طی بخشنامه‌ای، عملاً مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در فرآیندهای تجارت خارجی را خنثی و بلااثر کرد، این نهاد پولی و مالی طی بخشنامه جدیدی، مهلت زمانی برای ترخیص کالا از گمرکات را افزایش داد. به گزارش روابط عمومی اتاق تهران، طی ماه گذشته و با ابلاغ مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، گشایش‌هایی برای ترخیص کالا از گمرکات و نیز واردات با استفاده از ارز متقاضی فراهم شد و به این ترتیب، به بخش عمده‌ای از کالاهای مانده در انبار گمرکات اجازه ترخیص و ورود به چرخه تولید در کشور داده شد. این روند در حالی از سوی اتاق بازرگانی و بخش خصوصی مثبت ارزیابی شد که طی کمتر از دو هفته پس از ابلاغ این مصوبه و در میانه ترخیص کالاها، بانک مرکزی با ابلاغ بخشنامه‌ای مرتبط با حواله‌های ارزی، مدت زمان مقرر برای تسلیم اظهارنامه‌های وارداتی به بانک به منظور رفع تعهد ارزی واردکنندگان را به دو ماه کاهش داد و برای ترخیص قطعی کالا از گمرک پس از ارائه اسناد حمل نیز مهلتی ۴۵ روزه تعیین کرد.

این رویه بلافاصله با اعتراض فعالان بخش خصوصی مواجه شد و رئیس اتاق بازرگانی تهران نیز طی نامه‌ای به رئیس‌جمهور (اینجا بخوانید)، بروز این ناهماهنگی در دولت و نقض مصوباتی که گره‌گشای بخش کسب‌وکار کشور است را موجب دلسردی فعالان اقتصادی و بستن پای واحدهای تولیدی و صنعتی در کشور عنوان کرد و از رئیس‌جمهور درخواست کرد تا در بخشنامه اخیر بانک مرکزی بازنگری صورت گیرد.



پس از پیگیری‌های و نامه‌نگاری‌های بخش خصوصی و اتاق بازرگانی تهران اتفاق افتاد

## افزایش مهلت زمانی برای ترخیص کالا از گمرکات

بانک مرکزی در دستورالعملی جدید و پس از اعتراض نمایندگان بخش خصوصی در اتاق‌های بازرگانی از جمله نامه رئیس اتاق تهران به رئیس‌جمهور، بخش‌هایی از دستورالعمل گذشته خود در مورد مهلت تعیین شده برای ترخیص





حمیدرضا صالحی، فعال صنعت برق در گفت‌وگو با سایت خبری تهران مطرح کرد:

## صندوق توسعه ملی دیگر به ساخت نیروگاه برق وام نمی‌دهد

با وجود کمبود چند هزار مگاواتی برق در کشور، عدم سرمایه‌گذاری در صنعت برق زنگ خطری برای دولت است و نباید با دامن زدن به بی‌تعادلی در اقتصاد برق و عدم حمایت از نیروگاه‌ها و سرمایه‌گذاری در بخش تولید، کشور را دچار مشکل کند.

عرضه پنل‌های خورشیدی به مشترکان در دستور کار وزارت نیرو قرار گرفته است. اخباری هم در این باره منتشر شده است. توزیع این پنل‌ها بین مشترکان خانگی تا چه اندازه قابل اجراست؟

در وزارت نیرو، مسئله استفاده از مشارکت مردم در پروژه‌های کیلوواتی خورشیدی مطرح شده است. مشارکت مردم با استفاده از نصب پنل‌های خورشیدی در پشت‌بام‌ها برای تولید برق، در دنیا سابقه دارد اما در ایران، ما تازه در آغاز راه قرار داریم. بر اساس بودجه کشور، ۱۰ درصد از قبوض برق مردم برای توسعه برق تجدید پذیر دریافت

می‌شود. بنابراین این تلاش دولت در راستای توسعه برق تجدید پذیر است اما درباره ابعاد اقتصادی این طرح، ابهاماتی وجود دارد.

دولت شرط بهره‌مندی از تخفیف ۱۰۰ درصدی در هزینه برق را، میزان مصرف کمتر از ۸۰ کیلووات در ماه اعلام کرده است. در واقع در طرح برق امید، افرادی از پرداخت هزینه برق معاف می‌شوند که ماهیانه کمتر از ۵۰ تا ۴۰ هزار تومان برای برق هزینه کنند و شاید بتوان گفت این طرح شامل کسانی است که هزینه برق ماهانه آن‌ها رقمی بین ۱۶ تا ۲۰ هزار تومان است. میزان مصرف برقی که در طرح برق امید مطرح شده، با واقعیت‌های مصرف برق خانوارها همخوانی ندارد. هر چند مسئولان در وزارت نیرو اعلام کردند این طرح ۲۰ میلیون خانوار را پوشش می‌دهد اما به نظر می‌رسد طرح برای خانه‌های خالی کاربرد دارد. یک خانوار فعال که از لوازم‌خانگی مثل یخچال، تلویزیون و وسایل سرمایشی و گرمایشی استفاده می‌کند، در ماه بیش از ۸۰ کیلووات برق مصرف می‌کند. آیا دولت قصد دارد با مشارکت مردم در تولید برق با استفاده از نصب پنل‌های خورشیدی، میزان مصرف برق مشترکان را کاهش دهد؟ آیا خانوارهایی که پنل‌ها را نصب می‌کنند، و می‌توانند تفاوت برق مصرفی و با سقف مصرف برای برق رایگان تولید کنند، از پرداخت هزینه برق معاف می‌شوند؟

### هزینه راه‌اندازی این سامانه‌ها چقدر است؟

راه‌اندازی سامانه‌های خورشیدی در پشت‌بام‌ها به ۹۵ تا ۱۰۰ میلیون تومان سرمایه‌گذاری برای هر خانوار نیاز دارد. برای تولید هر کیلووات برق، پنج تا شش متر مساحت نیاز است. بنابراین برای راه‌اندازی یک سامانه پنج کیلوواتی، ۳۵ تا ۴۰ متر مساحت لازم است. اگر متوسط مصرف برق یک خانوار را

۱۵۰ تا ۲۰۰ کیلووات در نظر بگیریم، یعنی یک خانوار، در ماه ۵۰ هزار تومان و در سال ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان برای تأمین برق هزینه می‌کند. آیا برای این خانوار صرف دارد تا نزدیک به ۱۰۰ میلیون تومان برای راه‌اندازی سامانه و تولید پنج کیلووات برق سرمایه‌گذاری کند؟ آیا دولت خود برای تهیه پنل‌ها و سامانه سرمایه‌گذاری می‌کند؟ آیا قرار است این پنل‌ها با تسهیلات کم‌بهره به مردم عرضه شود؟ آیا قرار است این نیروگاه‌های خورشیدی خانگی برق را ذخیره کرده و خانوار آن را مصرف کند یا نیروگاه به شبکه متصل می‌شود؟ در وضعیت اول، باید برق در باتری ذخیره شود که این هزینه راه‌اندازی سامانه را به بیش از ۱۵۰ میلیون تومان می‌رساند. اگر دولت باهدف حمایت از خانوارهای کم‌بضاعت و کاهش مصرف برق خانوارهای متوسط و پایین، به دنبال توزیع پنل‌های خورشیدی است، باید به ابعاد اقتصادی آن توجه کرده و آن را شفاف کند.

اکنون بیش از یک ماه از طرح برق امید می‌گذرد. این طرح را تا چه اندازه در مسیر واقعی سازی قیمت‌ها ارزیابی می‌کنید؟ به‌ویژه که با توجه به سقف تعیین‌شده، گویا دولت دست به یک کار نمایشی زده است تا حرکتی واقعی برای اصلاح اقتصادی؟

بهتر است دولت سقفی منطقی‌تر برای میزان مصرف در طرح برق امید اعلام کند. دولت با قصد حمایت از خانوارهای کم‌بضاعت و مستمری‌بگیران از نهادهای امدادی این طرح را کلید زده است. در دیگر کشورها هم انرژی برای دهک‌های پایین درآمدی بدون هزینه است. اما در طبقات متوسط، هزینه برق در کل هزینه‌های خانوار بالا نیست. با مجانی اعلام کردن برق برای این طبقه، دولت

کالایی را که برای تولید آن زحمت کشیده شده، از ارزش می‌اندازد. هر چند طرح برق امید در راستای واقعی سازی قیمت برق و بهبود اقتصاد برق مطرح شده است تا بخشی را از پرداخت هزینه معاف، و قیمت برق را برای دیگر مشترکان واقعی کند، و هر چند نیت وزارت نیرو، کار پوپولیستی نیست اما متهم به چنین کاری شده است. وزارت نیرو اکنون نزدیک به ۴۰ هزار میلیارد تومان بدهی به نیروگاه‌ها دارد. هم‌چنین از سال ۹۴ تا امروز، بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان مابه‌التفاوت قیمت برق است که وزارت نیرو باید از دولت بگیرد. اتهام کار نمایشی کردن، به دلیل عدم همخوانی این کار وزارت نیرو با وضعیت اقتصادی آن است. من فکر می‌کنم دولت واقعی سازی برق را دنبال می‌کند اما کاش، از اصطلاحات آزادسازی و رایگان کردن در این فرایند استفاده نکند. می‌توان گفت حمایت از دهک‌های پایین درآمدی اما با به کار بردن کلمه‌های نادرست، برق را ارزش نیندازیم.

در صنعت برق، چه نکته‌ای مغفول مانده و کمتر مورد توجه مسئولان است؟

یک اصل مهم در اقتصاد برق این است که دولت اجازه ندهد کل صنعت برق از بین برود. سرمایه‌گذاری در صنعت برق کاهش یافته است و ما از پیک مصرف در سال گذشته، با وجود کمبود برق عبور کردیم. بعید نیست در سال آینده هم در زمان پیک، با مشکل روبرو شویم. اکنون صندوق توسعه ملی اعلام کرده که هیچ وامی به ساخت نیروگاه‌ها اختصاص نمی‌دهد. با وجود کمبود چند هزار مگاواتی برق در کشور، این زنگ خطری برای دولت است و نباید با دامن زدن به بی‌تعادلی در اقتصاد برق و عدم حمایت از نیروگاه‌ها و سرمایه‌گذاری در بخش تولید، کشور را دچار مشکل کند.



درس‌هایی از برگزیت: چطور یک مذاکره برد-برد داشته باشیم؟ تحول روابط مشتریان در سال‌های آینده

## هنری به نام مذاکره!



**حدود چهار سال از آن فراندوم معروف می‌گذرد. فراندومی موسوم به «برگزیت» یا طرح خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا. در ۲۳ ژوئن ۲۰۱۶، بیش از ۱۷ میلیون نفر از مردم بریتانیا به این طرح، رای آری دادند.**

پس از مدتی، روند خروج آغاز شد تا اینکه در تاریخ ۳۱ ژانویه ۲۰۲۰، بریتانیا رسماً از اتحادیه اروپا جدا شد. حالا پس از گذشت حدود یک سال، مذاکرات اتحادیه اروپا و انگلیس برای رسیدن به توافقی در رابطه با تعاملات پسابگزیت، کماکان ادامه دارد. گفت‌وگوی اخیر دو طرف مذاکره طی روزهای اخیر، پیرامون مسائل تجاری و به‌طور مشخص، حول محور شرایط دسترسی صیادان اروپایی به آب‌های انگلستان بوده است. اروپا که ابتدا خواهان دسترسی کامل به آب‌های بریتانیا بود، حالا از بخشی از سهمش گذشته اما بریتانیا

زیر بار نمی‌رود و سهم بیشتری می‌خواهد. «اورسلا فون درلاین»، رئیس کمیسیون اروپا اخیراً در مصاحبه‌ای، این مذاکرات را دشوار اما سازنده و رو به پیشرفت توصیف کرده. طرف دیگر این مذاکره، بوریس جانسون، نخست‌وزیر بریتانیا اما رسیدن به یک توافق را تقریباً غیرمحمتمل دانسته است. «تیم کولن»، کارشناس حوزه مذاکره، این گفت‌وگوها را با دقت دنبال کرده تا ببیند طی سه سال و نیم گذشته، طرفین تا چه حد اصول مذاکره را رعایت کرده‌اند. پاسخ کوتاه است: اصلاً خوب نبوده (با در نظر گرفتن همه جوانب).

حالا داریم به پایان سه سال و نیم مذاکره نزدیک می‌شویم. مذاکراتی پرپیچ و خم، اولاً بر سر شرایط خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا و دوماً بر سر ارتباطات آینده. اما تا به امروز، هیچ‌کدام از ما نتوانسته پیش‌بینی کند که آیا تا پایان دسامبر،

توافقی صورت خواهد گرفت یا نه.

بعضی روزها شاهد سیگنال‌های مثبتی از هر دو طرف گفت‌وگو بوده‌ایم و احتمال یک توافق قریب‌الوقوع بیشتر می‌شد. اما در سایر روزها، ظاهراً موانع غیر قابل‌رفعی بر سر راهشان قرار داشت. به‌خصوص توافق بر سر میزان حمایت مالی‌ای که شرکت‌ها از دولت دریافت می‌کنند و میزان دسترسی کشورهای ساحلی اتحادیه اروپا و صنایع ماهیگیری‌شان به آب‌های بریتانیا. طبق آخرین اخبار، اتحادیه اروپا از سوی فرانسه تحت فشار است که کمک‌های دولتی از سوی اتحادیه به بریتانیا را محدود کند. فرانسه رفتار بریتانیا در این گفت‌وگوها را «ناسازگارانه و غیرواقعی‌بینانه» توصیف کرده که به باور آنها، عامل اصلی به بن‌بست رسیدن مذاکرات طی ماه‌های اخیر بوده.

اما آنچه آشکار است این است که اگر کل این فرآیند را براساس اصول مذاکره که در برنامه‌های مدیریت اجرایی آکسفورد آموزش داده می‌شود، ارزیابی کنیم خواهیم دید که همه چیز در هم و بر هم است. گرچه ما نمی‌دانیم پشت آن درهای بسته چه گذشته، اما هنوز هم می‌توانیم مشاهدات کلی خود را در رابطه با اینکه کجا از تکنیک‌های مذاکره به خوبی استفاده شده، مطرح کنیم و البته مواردی را نیز ذکر کنیم که این اصول کاملاً نادیده گرفته شده. در اینجا به شش نقطه روشن و تاریک این مذاکرات و معنا و نتیجه آن، همزمان با اتمام مذاکرات اشاره می‌کنیم:

**اصل اول: پیشاپیش، ارتباطات مستحکم برقرار کنید. طی مذاکره، آنچه برای طرف مقابل مهم است را درک کنید.**

بباید برگردیم به چهار سال قبل. «دیوید کامرون»، نخست‌وزیر وقت بریتانیا در حال رفت‌وآمد در

پایتخت کشورهای اتحادیه اروپا بود تا گفت‌وگوها درباره شرایط ماندن بریتانیا در اتحادیه اروپا را از سر بگیرد که قصد داشت پس از آن، این موضوع را به فراندوم بگذارد. گرچه کامرون هنوز هم از چیزی که به‌دست آورده دفاع می‌کند اما برای خیلی‌ها واضح و مبرهن است که این کافی نبود، به‌خصوص در مورد مساله «آزادی تردد» (حامیان برگزیت معتقد بودند بریتانیا باید کماکان از حمایت‌های مالی اتحادیه استفاده کند اما باید محدودیت‌هایی در رابطه با مهاجرت از کشورهای عضو اتحادیه به بریتانیا اعمال شود).

حالا سوال اینجاست که کجای کار ایراد داشت؟ اولاً، دولت بریتانیا باید خیلی پیش‌تر، متحدان پایداری در اروپا برای خودش پیدا می‌کرد. ایجاد روابط از قبل، یکی از رازهای مذاکره موفقیت‌آمیز است. تجربه نشان داده دیپلماسی رفت و آمدهای دقیقه نودی، خیلی بی‌نتیجه و خیلی دیر است. دوماً، اتحادیه اروپا نتوانست خودش را جای بریتانیا بگذارد، که این یکی از اصول مذاکره است. اگر آنها در رابطه با آزادی تردد، حتی کمی انعطاف‌پذیر بودند، احتمالاً می‌توانستند یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین کشورهای اروپایی را در خانواده نگه دارند.

**اصل دوم: به فرآیند، خوب دقت کنید.**

در مذاکرات، اهمیت کنترل فرآیند، آنقدر زیاد است که حتی فکرش را نمی‌کنید. اتحادیه اروپا فقط در مرحله اول گفت‌وگوها (یعنی مذاکره بر سر خروج بریتانیا) توانست این کار را انجام دهد. با تاکید و پافشاری بر موضوعات مهم برای اتحادیه، از جمله مساله مرز ایرلند شمالی، حقوق شهروندان اتحادیه و بریتانیا و بدهی‌های بریتانیا به اتحادیه، که قبل از مذاکرات درباره آینده ارتباطات بر سر آنها توافق شده بود، مرحله اول مذاکرات به خوبی پیش رفت



